

Uitkomsten verkenning bestuursrechtelijke procedure voor quarantaineplicht Wpg

Inzichten expertmeetings en vragen die uitwerking nodig hebben

Wat voegt deze nieuw route toe?

- Wat voegt het bestuursrechtelijke traject toe ten opzichte van het huidige strafrechtelijke traject?

Antwoord:

- Wat is het probleem precies waar we nu een oplossing voor zoeken? Geef een goede omschrijving van het probleem. Hoe groot is het? Wat zijn de grandoorzaken van dit probleem? Bijvoorbeeld inkomen, woonruimte, voedsel etc (breng deze oorzaken in kaart)...Kan het niet op een andere manier worden opgelost/afgewend?

Antwoord:

Wat voegt deze nieuw route toe?

- Er zal altijd een groep mensen zijn die we niet gaan bereiken. Wat vinden wij hiervan?

Antwoord:

- Welke invloed heeft deze procedure op de medewerking aan de BCO?

Antwoord: het is van belang om deze verkenning altijd vanuit het grotere plaatje te benaderen. Er moet worden stilgestaan bij de uitstraling die het kan hebben op andere facetten van de crisisbestrijding. Wat zou het effect zijn op de bereidheid van de grote groep? Als dit afneemt, is het dan nog opportuun om hiermee door te gaan, terwijl we weten dat deze procedure voor een kleinere groep gaat gelden.

Twee groepen

- Er zijn in ieder geval twee groepen in beeld:
 1. De grootste groep bestaat uit mensen met een verslavingsproblematiek; of in de prostitutie zitten; of een andere complexe (meervoudige) problematiek hebben. Deze groep is niet per sé kwaad willend, men is niet voldoende doordrongen van de effecten of gevolgen van haar gedrag. Voor deze groep is het bestuursrechtelijk traject mogelijk passender.
 2. De andere groep bestaat uit mensen die de overtuiging hebben dat het allemaal flauwekul is en de maatregelen nergens op slaan. Het zijn vaak ook de beter opgeleide mensen. Voor deze groep is het bestaande strafrechtelijk traject passend.

Bevoegdheid en skills

- Hoe zit het met de bevoegdheden van BOA's, zijn die zondermeer in te zetten?

Antwoord:

- Toezichtstaak en handhavingstaak kun je scheiden. Opsporingstaak van een verdachte/overtreder ligt exclusief bij de politie
- Welke expertise is er nodig om te kunnen toezichthouden?

Antwoord: toezichthouden op de quarantaine gaat niet over of iemand ziek is of besmet. Maar constateren of jij de persoon in kwestie bent en de locatie vaststellen. Het zou door elke toezichthouder of boa kunnen worden gedaan. Als je het maar goed borgt in aanwijzingen en volgens de regels doet.

Medische gegevens

- Wat zijn medische gegevens? Is daar ook van sprake bij een betrokkene die in quarantaine hoort te gaan? Immers is de besmetting niet bevestigd. Wie mogen over deze gegevens beschikken?

Antwoord:

- Zijn deze gegevens (echt) nodig om bestuursrechtelijke te kunnen toezichthouden/handhaven? Hoe gaat dat nu in de huidige strafrechtelijke procedure?

Antwoord:

Instrumentarium (1)

Wat zijn de voor en nadelen van deze instrumenten? In het licht van dit traject

- (preventieve) Last onder dwangsom
- Bestuursdwang
- Bestuurlijke boete

Toezichthouder met speciale bevoegdheden in een lex specialis, biedt dat voordelen?

- Aanwijzingsbevoegdheid
- Bevel bevoegdheid

Instrumentarium (2)

- Zienswijze kan schriftelijk of telefonisch (sneller)
- Voorstel: 1 keer waarschuwen en daarna sanctioneren of beschikking afgeven
- Gevallen die in isolatie of quarantaine horen en ook nog worden beboet voor 1,5m regel kunnen bijvoorbeeld zwaarder worden gesactioneerd.
- Waarschuwen is geen wettelijke eis. Het is een service aan de burger.
- In de beschikking kan worden opgenomen waar een persoon niet mag komen, bijv. tijd en locatie. Bijvoorbeeld hond uitlaten in de avond kan wel, maar op een drukke tijdstip naar de supermarkt weer niet. Handhaving wordt hiermee wel bemoeilijkt.

Preventie/Voorkomen is beter dan genezen

- Welke externe factoren spelen een rol waardoor men niet aan de quarantaine advies willen houden? Hebben we daar een concreet beeld van?

Antwoord:

- Wat gebeurt er in de fase vóór toezicht en handhaving? Maw de fase van bron- en contactonderzoek.

Antwoord: gedurende de quarantaine periode wordt er telefonisch gemonitord en actief bevraagd hoe de periode is/wordt ingericht en wat er nodig is om dat, mocht dat nodig zijn, beter te organiseren. De GGD gaat in deze fase uit van wederzijdse vertrouwen en doet een beroep op het gezonde verstand van de betrokkene. In veel situaties zal de overtuigingskracht van de GGD BCO medewerker of arts IZB groot genoeg zijn om betrokkene toch te bewegen om de geadviseerde maatregelen op te volgen.

Preventie/Voorkomen is beter dan genezen

Uitwerk richtingen:

- Gedragsbeïnvloeding, hoe kun je mensen (nog meer) motiveren. Hoe kun je gedragsinzichten meenemen in de uitwerking van deze procedure? Expertise-unit Sociale Stabiliteit (SZW) inschakelen. Denk ook aan gedragspsychologen. VIDE kan ook helpen (beroepsvereniging van professionals in het veld van toezicht, inspectie, handhaving en evaluatie)
- Quarantaine kun je ook faciliteren of verzorgen in een zorghotel of andere faciliteit in elke veiligheidsregio. Drempel wordt lager en je lost andere praktische problemen op. Overtuiging van de experts is dat je daarmee 95% van de problematiek oplost.
- Richt een telefonische meldpunt bij de GGD of elders waarin betrokkenen zich vrijwillig kunnen melden als zij (praktische) problemen voorzien bij het in quarantaine gaan.

Procedure (1)

- Kan de procedure compact worden gemaakt zodat de doorlooptijden tenminste binnen de quarantaineperiode van 10 dagen afgerond zijn?
 - Wat is daarvoor nodig behalve geld en capaciteit?
 - Wat is het moment dat je een beschikking afgeeft? Vóór de overtreding van het advies of na overtreding van het advies?

Antwoord:

Procedure (2)

- Kan er een splitsing worden aangebracht voor gevallen die via het bestuursrecht lopen en andere gevallen via het strafrecht?

Antwoord:

- Wat is het una-via beginsel? Moeten we hier rekening mee houden?

Antwoord:

Rechtsbescherming overtreder (1)

- Hoe wordt in het bestuursrecht de rechtsbescherming van de overtreder geregeld? Hoe rijmt dit met de algemene rechtsbeginselen?

Antwoord:

Rechtsbescherming overtreder (2)

- Wat voor invloed heeft de EVRM op deze procedure?

Antwoord: deze nieuwe procedure beperkt de bewegingsvrijheid van personen en maakt daarmee een inbreuk op het recht op bewegingsvrijheid zoals dat vastgelegd is in artikel 2 eerste lid VP EVRM. Een rechtmatige beperking van het recht op bewegingsvrijheid moet voldoen aan het noodzakelijkheids- en het proportionaliteitsvereiste , moet een legitiem doel dienen en moet voorzien zijn bij wet.

Crisis situatie

- De voorzitter van de veiligheidsregio is bevoegd zolang er opgeschaald is naar Grip 4 van de crisisstructuur. Wie is er bevoegd als er is geen sprake meer is van een crisis?

Antwoord:

Nieuwe norm

- Kan er een nieuwe zorgplichtnorm worden geïntroduceerd in de Wpg? Een zorgplichtnorm die overtreders verplicht stelt om te bewijzen dat zij voldoende inspanning hebben geleverd om zich aan de quarantaine plicht (adviezen) te hebben gehouden

Antwoord:

- *Suggestie: in alle gevallen waarin het dringende advies van (thuis)quarantaine geldt, zorgt de betrokkene voor een doeltreffende bescherming van de gezondheid en veiligheid van zijn nabije omgeving.*

Tot slot

- GGD is geen handhavende instantie. Je verliest acuut het vertrouwen van de bevolking in de ondersteuning die je ze wilt bieden om juist op vrijwillige basis aan de quarantaine te houden.
- Capaciteit BOA's en Politie staat onder druk
- Er zijn personen die überhaupt geen boetes kunnen betalen? Wat doe je daarmee?
- Hoe communiceer je hierover naar de burger? Leg heel duidelijk uit wat je ermee wilt bereiken en hoe. Tegenstrijdige communicatie is funest.
- Is bij het opleggen van een verplichte thuisquarantaine sprake van een vorm van administratieve detentie?